

Program de activitate

USARB – Universitate a tradițiilor cu un viitor inteligent

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți este astăzi una dintre cele mai importante universități din Republica Moldova, care combină experiența vastă și tradițiile științifice cu procesul inovativ de formare profesională în importante domenii ale economiei naționale. Analizând ratingurile anuale naționale, USARB este, în mod tradițional, printre cele mai bune instituții de învățământ. La zi, USARB a creat o platformă de discuție academică și formare profesională pentru circa 5000 de mii de studenți, cadre didactice și cercetători. USARB este un complex modern, care are o structură optimă din 4 facultăți.

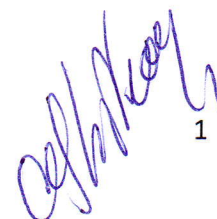
Totodată, constatăm că o noua provocare pentru universitate este ***integrarea studenților în noul mediu al cunoașterii pentru a le oferi acces la cunoștințele și tehnologiile emergente.*** Actualmente, universitățile au un impact puternic asupra mediului cunoașterii prin intermediul tehnologiilor educaționale, ceea ce implică ca procesul de învățare să se extindă dincolo de sălile de studii.

Tehnologiile inteligente ar trebui să răspundă creșterii cererii publice pentru serviciile educaționale de înaltă calitate. Abordările educației trebuie reconsiderate atât din perspectiva conținutului, cât și a metodelor de învățare, inclusiv a metodelor de gestionare a cunoștințelor. Una din cele mai importante sarcini educaționale este de a organiza studenții pentru auto-învățare prin căutarea și implementarea cunoștințelor pentru dezvoltarea profesională și cercetarea științifică. O trecere la educația și cercetarea inteligentă este absolut necesară pentru statele cu economii în dezvoltare, precum este Republica Moldova.

Într-un astfel de mediu schimbător, USARB urmează să-și croiască un drum în sistemul învățământului superior de viitor, bazându-ne pe cele mai bune practici și tradiții.

Miezul conceptului ***Universitate inteligentă*** se bazează pe trei aspecte principale:

- Acces mobil. Abilitatea de a produce tot felul de servicii prin intermediul rețelelor mobile. Direcționarea serviciilor educaționale către fiecare utilizator individual: student, profesor, cercetător;
- Generarea de noi cunoștințe. Dezvoltarea universității nu se poate realiza fără implicarea în generarea de cunoștințe prin cercetare atât fundamentală cât și / dar mai cu seama cea aplicativă;

1

- *Design* inteligent al mediului (Smart Campus). Mediul inteligent presupune atractivitate exterioară, coroborată cu tehnologii care facilitează accesul la toate informațiile utile și necesare în procesul de studiu, cercetare, viață socială, sportivă și agrement.

Un asemenea ambient va permite USARB să obțină o recunoaștere națională ca lider în educație și cercetare, fiind cunoscută pentru dezvoltarea competențelor critice superioare printr-un curriculum provocator, bazat pe predare-învățare problematizată.

Viziune

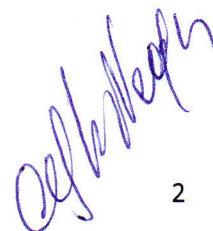
Universitatea va forma oameni de calitate cu caracter de conducător, care vor servi, prin angajarea lor, societatea contemporană.

Misiune

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți inspiră studenții săi să exceleze în învățare, conducere și angajare față de valorile asumate de societatea contemporană

Valorile de bază

- a. Un mediu universitar ce cuprinde educația ca pe un adevăr în care rațiunea se completează prin învățare.
- b. Universitatea salută perspectivele și participarea activă a personalului, studenților și absolvenților la misiunile facultăților.
- c. Comunitate incluzivă, în care diferite puncte de vedere și experiență sunt evaluate ca oportunități de învățare reciprocă.
- d. Cultură a serviciilor și excelenței care pătrunde în fiecare Facultate, Catedră și program de studiu.
- e. Un mediu universitar adecvat, care răspunde provocărilor demografice, economice și sociale.
- f. Convingere profundă că alegerile noastre personale și colective pot construi o lume mai dreaptă și integră.
- g. Un campus dedicat dezvoltării intelectuale, spirituale, emoționale și fizice a fiecărui membru al comunități academice.

Direcții prioritare de activitate

În situația de astăzi a învățământului universitar din Republica Moldova, unica soluție, în vederea consolidării pozițiilor Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, rezidă în îmbunătățirea calității serviciilor oferite societății prin intermediul afirmării modelului european și internațional universitar.

Indicatorii principali ai evoluției (dar și involuției) USARB în ultimii ani confirmă ideea cu privire la epuizarea potențialului modelului extensiv universitar, care presupune concentrarea eforturilor managerilor de toate nivelurile pe creșterea numărului de studenți și programelor de studii în detrimentul cercetării științifice și consolidării pozițiilor USARB pe piața serviciilor de formare a adulților.

În acest context, este necesară implementarea în USARB a **modelului dezvoltării universitare intensive**, care presupune consolidarea radicală a cercetării științifice, îmbunătățirea calității și a spectrului serviciilor de formare a adulților.

Intenția de implementare a modelului intensiv de dezvoltare universitară nu înseamnă diminuarea importanței numărului de studenți și a numărului programelor de studii: dimpotrivă, numărul studenților urmează să sporească grație următorilor factori:

a. transformarea USARB într-un adevărat centru de cercetare științifică, conectat la necesitățile societății (ceea ce presupune și implementarea rezultatelor cercetărilor științifice în formarea profesională a studenților, dar și implicarea mai activă a acestora în procesul de generare a inovațiilor);

b. afirmarea, în următorii 2-3 ani, a învățământului mixt la mai multe programe de studii atât la nivelul Licență, cât și la nivelul Master;

c. sporirea considerabilă a rolului USARB în oferirea serviciilor de formare pentru adulți.

Principalele direcții de activitate în vederea asigurării trecerii spre modelul dezvoltării universitare intensive sunt:

- îmbunătățirea calității managementului proceselor din USARB

Principalele acțiuni ce urmează a fi realizate în constituirea unei culturi organizaționale puternice în USARB sunt: formarea profesională continuă a managerilor de toate nivelurile (în Republica Moldova funcționează mai multe programe de master în vederea formării managerilor pentru învățământul universitar, dar nu există nici un program specializat de formare a managerilor pentru sistemul universitar și de cercetare științifică: a fi un cadru didactic și/sau cercetător performant nu înseamnă a fi (în mai multe cazuri) și un manager performant);

implementarea în USARB a unui management sistemic participativ prin delegarea mai multor atribuții și sarcini subdiviziunilor (facultăților, departamentelor, catedrelor) și axarea activității managerilor superiori (rector, prorectori) spre dimensiunea strategică de dezvoltare a USARB. Aceste și alte acțiuni similare vor crea condiții favorabile pentru atribuirea statutului de personalitate juridică facultăților USARB.

- reconceptualizarea activității de muncă a personalului științifico-didactic în așa mod încât activitatea de cercetare științifică și de oferire a serviciilor de formare a adulților să constituie ½ din programul de muncă al acestora.

Principalele acțiuni ce urmează a fi întreprinse în vederea atingerii acestui deziderat, sunt: Descurajarea încadrării în funcție cu o normă didactică de 1,5, la care, uneori, se adaugă încă 240 de ore prin motivarea adecvată a activității de cercetare și de oferire a serviciilor de formare adulților, dar și prin sporirea salariului pentru activitatea didactică realizată; transformarea Centrului de Inovare și Transfer Tehnologic (în proces de instituționalizare) într-un instrument de impulsioneare a cercetării științifice în USARB, dar și dezvoltării creativității și competențelor antreprenoriale a actorilor sociali din Regiunea de Dezvoltare Nord; integrarea cercetării științifice din USARB în sistemul de cercetare European prin valorificarea la maxim a posibilităților oferite de proiectele internaționale; consolidarea capacităților Departamentului Relații Internaționale; participarea activă la activitatea clusterelor și consorțiilor.

- axarea adecvată a ofertei educaționale a USARB pe necesitățile pieței forței de muncă.

Atingerea acestei finalități presupune realizarea următoarelor acțiuni: trecerea de la caracterul fragmentar la o activitate sistemică de implicare a angajatorilor și a absolvenților USARB, încadrați în câmpul muncii în domeniul de formare profesională, în proiectarea și realizarea actului didactic și de cercetare științifică; efectuarea cercetărilor sociologice pe eșantion național (sau, cel puțin regional) în vederea cunoașterii adecvate a necesităților pieței muncii și elaborării pronosticurilor privind evoluția acestora; constituirea, pe parcursul anului universitar 2018-2019, a asociației absolvenților USARB – ALUMNI, în vederea implicării membrilor acestei structuri în activitățile desfășurate de USARB, inclusiv în sponsorizarea unor evenimente.

- îmbunătățirea formării profesionale continue a personalului USARB

Principalele acțiuni ce urmează a fi realizate în vederea atingerii acestui deziderat sunt: actualizarea regulamentului cu privire la formarea profesională continuă a cadrelor didactice și includerea prevederilor cu privire la formarea profesională a tuturor categoriilor de personal, inclusiv a secretarelor și laborantelor din cadrul subdiviziunilor; reconceptualizarea sistemului de formare profesională continuă în scopul efectuării managementului metodologic de către o singură entitate; elaborarea Strategiei de dezvoltare a personalului în USARB și a planurilor anuale (sau bianuale) operaționale; operaționalizarea prevederii legale cu privire la utilizarea a 2% din venituri în scopul formării profesionale a personalului și includerea unei linii speciale în bugetul USARB; consolidarea pozițiilor USARB pe piața externă a serviciilor de formare profesională, oferind programe și altor categorii de personal, nu doar pedagogilor.

- reconsiderarea raportului dintre pregătirea teoretică și practică în procesul formării profesionale a studenților:

În scopul atingerii acestei finalități (solicitate de piața muncii) este necesar să definitivăm procesul de trecere de la *formarea prin obiective* la *formarea competențelor*; să realizăm stagii de practică în paralel cu activitatea didactică (după modelul 4+1, la programele ce permit acest lucru); să căutăm alte modalități ce ne-ar permite să implementăm elemente ale învățământului dual în sistemul universitar și să mărim ponderea stagiilor de practică în planurile de învățământ.

- sporirea rolului Autogovernanței studențești în actul decizional:

În vederea atingerii acestei finalități este necesar să încurajăm deplasarea centrului de greutate în activitatea structurilor studențești de la acțiunile cultural - artistice spre activități de îmbunătățire a actului didactic și de cercetare științifică; trecerea de la *co-participare* la gestiunea integrală a unor procese sau dimensiuni ale acestora (de exemplu, organizarea vieții în cadrul căminelor sau implicarea activă în promovarea integrității academice în rândul studenților).

Gheorghe Neagu, conf. univ., dr.,

**Prorector pentru învățământ cu frecvență redusă
și formare continuă**

